

VEJLØ KIRKE

VÅBENHUS

NÆM 2002:105

Et glemt våbenhus genfundet ved Vejlø Kirke

Enhver sjællandsk kirke med respekt for sig selv har et våbenhus. Det har derfor ofte vakt undren, at den ellers statelige kirke ved Vejlø ikke er forsynet med et sådan indgangsparti. En løsning på gåden kunne et gammelt matrikelkort fra 1797 måske bringe, idet det tilsyneladende viser, at kirken på dette tidspunkt har haft en tilbygning mod syd. Kunne dette være det manglende våbenhus ?. Vi ved således, at Vejlø Kirke undergik en gennemgribende reovering i 1848, hvor der bl.a. blev etableret adgang til kirken gennem tårnet og de oprindelige døre i nord og syd formentlig tilmuret på samme tidspunkt. Var et middelalderligt våbenhus revet ned i forbindelse for dette ?.

I et forsøg på at løse disse spørgsmål er Næstved Museum i samarbejde med stud. mag. Anders Otte Stensager (Arkæologisk Institut, Københavns Universitet) og Vejlø Menighedsråd ved sognepræst Helle Poulsen i disse dage i gang med en arkæologisk undersøgelse ved kirken. De første dages gravning ved sydsiden, hvor det gamle kort antydede en bygning, gav kun gamle knogler og brudte munkesten, men ingen egentlige bygningsrester, - hér havde aldrig stået et våbenhus !.

En systematisk undersøgelse med stenspyd på nordsiden af kirken var imidlertid mere frugtbar. To rækker af jordfaste sten kunne således registreres, og ved blot at fjerne perlegruset på stien, fremstod de nydeligste fundamentssten, - endda med rester af mørtel, der angiver den oprindelige murs dimensioner. Der er ingen tvivl om, at der hér drejer sig om resterne af et nedrevet, middelalderligt våbenhus liggende ved kirkens nordside. Den lidt usædvanlige placering må utvivlsomt tilskrives Vejlø Landsbys beliggenhed nord for kirken, - det har simpelthen været det mest naturlige sted at have sin indgang.

Vejlø Kirke er dermed atter i en vis forstand blevet udstyret med våbenhus. Hvornår den middelalderlige tilbygning er blevet nedrevet, véd vi stadig ikke, - et bud er stadig reoveringen i 1848, hvor pietetsfølelsen for gamle bygninger var mindre end i dag. Måske de fortsatte gravninger kan være med til at kaste lys over dette.